

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadónálban átvéve:
Egyszerű évre... 10 kor.
Hogyedévre... 4 " "
Helyben előfizetve:
Egyszerű évre... 20 kor.
Hogyedévre... 5 " "
Vidékre postán szállítva:
Egyszerű évre... 26 kor.
Hogyedévre... 6 " "

TISZÁNTUL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hét és
szombat napok kivételével
Cserkeztől és kiadónál:
Nagyvárad, Apáczai-utca 3.
A munkásság kérésre visszaküldi
vagy megvásárolja nem vállalkozik.
Hirdetések és hirdetések a
kiadónálhoz intézendők
Egyes számok ára 5 fillér.

NAGYVÁRAD, jan. 2.

Köd előttem, köd utánam.

(—a.) Az ujévi politikai beszédektől a közvélemény valami új gondolatot, programot vár, a mely irányt szabjon a legközelebbi jövő politikai működésének.

Ha általában jogos ez a várakozás, mennyivel inkább várhattuk ezt most egy országos nagy küzdelem alkonyán, mely egy álló esztendő vett el a nemzet életéből. A három kormány, mely az obstrukció alatt az ország ügyeit vezette, állandóan arra hivatkozva kérte az ellenzékét az obstrukció abba hagyására, hogy drága az idő, halasztást nem tűrő reformok várnak megvalósításra, nagy kárt okoznak vele az országnak, ha azokat megakadályozzák.

Kiváncsian vártuk tehát ujévkor a politikai vezérek nyilatkozatát, hogy most részletes programmal állanak elő, megrajzolják színes képeiket a jövőre vonatkozó tervekről, vagy legalább a köveendő irányról bőszes tájékoztatást nyújtanak, hogy ezzel gyakoroljanak nyomást a még mindig obstruáló frakciókra.

E várakozásunkban csalódtunk; programot, tervet hiába keresünk a vezérek nyilatkozataiban, még csak irányt sem találunk. Ködszerű homály nehezedett Szilveszter napján a magyar politikai világra, nem oszlatta el e ködöt a politika ujéve sem.

Tisza és Perczel a parlamentárizmus

csődjét hirdetik s a parlamentárizmus betegségét holmi aether-injectióval, házszabály-módszattal akarják gyógyítani.

Rossz orvos az, aki a betegségnek csak egyes jelentéktelen symptomáit veszi észre, amelyekből a mélyebben fekvő betegség jellegét helyesen megállapítani nem lehet; elhibázott diagnózistól pedig nem reménylhetünk gyógyulást.

Tisza István gróf látja a parlamentárizmus csődjét, de azt csak a most feltűnt symptomából, az obstrukcióból vette észre. Pedig beteg a mi parlamentárizmusunk régen, beteg volt már jóval az obstrukció kitörése előtt. A betegségnek oka pedig nem a nagy szólásszabadság, hanem oka a választási rendszernek ezer hibája, melyet nem akar még most sem észre venni a miniszterelnök.

Ha — amint Kossuthnak ígérte Tisza — némileg kiterjesztjük a választói jogosultságot, avval mit sem segítünk a parlamentárizmus csődjén.

A korrupciót, mely a magyar választások szabadságát tönkre tette, a kuriai bíraskodás sem tudta kiirtani, bár tagadhatatlanul mérsékelte. Gajáriék a Tiszapárt új közlönyében az Ujságban már a kuriai bíraskodási törvény eltörlését követelik, nemhogy tovább haladnának a megkezdett uton, — ebből gondolhatjuk, miféle választási reformra törekednek ők.

Tisza ujévi beszédében laudator temporis acti — magasztalással halmozza el az egy-két évtizeddel korábbi magyar parlamentárizmust. Nem kérünk belőle. Ak-

kor még betegebb volt parlamentárizmusunk; Széll félrendszabálya valamit gyógyított rajta; de itt tovább kell menni, ha nem is az általános szavazati jogig, amely nem indokolt és még eléggé nincs kipróbálva, de mindenesetre tovább kell menni a választások szabadságáig és tisztaságának biztosítása tekintetében. Csak így lehet gyógyítani a parlamentárizmus csődjét, melyen házszabálymódszattal-féle injekciók mit sem segítenek.

Ködbe burkolózott a legnagyobb ellenzéki párt vezére Kossuth Ferencz is. Nem engedi, ugymond, a katonai kérdésekkel elvonni a nemzet figyelmét a közgazdasági dolgokról, a kiegyezésről és vámszerződésekről; újabb obstrukcióval fenyegetőzik az esetre, ha Ausztriában a 14. §-sal léptetnék életbe a kiegyezést vagy ha meg nem tartanák a paktumot illetőleg az 1899. XXX. t-cz.-et az autonóm vámtarifa és a szerződések egyetemes lejáratá dolgában. Helyes, hogy valahára a Kossuth-párt is gondol közgazdasági dolgokra, de ideje lenne, hogy végre közgazdasági programot adjon a párt.

Apponyit nem engedi egész nyíltsággal szólani az obstrukció; annyit azonban minden tartózkodás mellett is kijelentett, hogy a kormánytól nem egyedül az választja el amiért kilépett, hanem sok más; nem jó szemmel látja azt az alakulást, melynek élén kizárólag azok állanak, akik a közélet szabadságának és tisztességének biztosítására hozott

A „TISZÁNTUL” TÁRCZÁJA.

A legdrágább zászló.

Írta: Ember György.

Klio aranybetűkkel véssze be, hogy örök emlékek maradjon fenn évezredekken keresztül az az egyszerű és megindító történet, mely fényesen bizonyítja: mennyire szereti a magyar nép mostani áldott lelkű királyát.

Hire szárnyalt, hogy 1883. év őszén megy a király Szegedre, hadd lássa az újból épült várost, hadd vegyen részt kedves népe örömeiben.

A Tisza mentén — az előtt négy évvel — egy pár magasabban fekvő helységet megkímélt a vízár. Ott is meghallották, hogy elmegy Szegedre a király. Már hetekkel azelőtt emlegették és örültek, hogy a királyt évek múlva ismét láthatják s üdvözölhetik.

Az egyik tiszamenti faluba is nagy örömet hozott ez a hír. A faluban a kastélytól

kezdve le a legutolsó szellérknyhóig csak ebből állott a köszöntés: jön a király.

A faluvégen egy szegényes házikóban is éppen a királyról beszélgetett a családapa.

Künn lassu, csöndes, ősi eső csobogott. Mint valami titkos suttogás, rejtelmes sóhaj, vágyó bugás hallatszott künn a szél a kerítések körül. Valami az udvarban megrecscent, roppant, mintha szellemek mozdították volna.

Hűvös est volt és a kis család tagjai a tűzhely köré telepedtek.

Az élete delén viruló férfi büszkén, mosolyogva jártatá körül szeméit. Szép, sűrű haja, erős, férfias bajusza és dőlczeg termete volt. Az asszony a szépségben vetekedett vele. Semmijük sem volt, mikor egybekeltek, csak szerető, tiszta szívők. Egyiknek is, másiknak is akadt volna gazdagabb társuk, de ők egymás szívét a világ valamennyi kincsénél is magasabbra becsülték. Ekként maradtak... szegények.

Pedig mennyi szerencse érhetne volna, mi-

kor — mint csinos őrmester — köszöntött be a faluba. Az ám! Es kivált, mikor szájról-szájra adták, hogy azt a szép, fényes nagy aranypénzt ott a mellén — a király adta az őrmester nagy vitéségeért.

Ej, hogy megcsodálta tekintélyes fejét még a torzonborz-bajszu bíró uram is. Ilyen legény még nem akadt a faluban sok emberöltő óta. No, de nagyon is megbecsülték. Mindjárt a belső emberek közé került és a falu dolgaihoz neki is lett szava.

De egyszer csak ámulva látják, hogy a derék vitéz, az érdemjeles Solyom Ferencz a falu legszegényebb lányát, Erdős Lidit vette el. No, ettől fogva odalett a bücsület. Ki koppant minden tisztességből s odakerült a falu végére. Aztán az uraságnak dolgozhattak nap-számba. Egy kis földet béreltek ki felébe.

De mit nekik a szegénység. Ott ül mellette szép, viruló felesége s két vidor, egészséges gyermeke. A tűzhely körül ők is a királyról beszélgettek.

Modern villamos és légszesz csillárok,

ujévi ajándéknak

alkalmas villamos diszdolgok.

Bronz csillárok: Kétágu 26 korona; háromágu 30 korona; négyágu 44 korona; 2+1, 31 korona; 3+1, 37 korona; 5+1, 50 korona. Karácsonyfák villamos világításra szerelhetnek.

Tisztelettel

Elektrotechnikai Mérnöki Vállalat. Telefon szám: 509.

12 NAGYVÁRAD, Kossuth Lajos-utca, 11. szám.

rendszabályokat mindvégig elleneztek; kijelenti azt is, hogy külön pártot alakít, ott folytatja a zászlóbontást ahol a fuzió alkalmával elhagyta, programja a magyar nemzeti gondolat érvényesülése az egész vonalon — tilos területet nem ismerve sem befelé, sem kifelé.

Ez biztató kezdet de az irány megjelölése nagyon tág, részletes programot vár a nemzet és ha már megindul a pártalakulás, egységes alapra kell azt fektetni és nem szabad megállani a feluton.

Zichy Nándor ezuttal is hangoztatta, hogy szükség van egy parlamenti pártra, mely nem az időnkint változó kérdések és törekvések talaján áll, hanem magasabb, maradandó eszméért van s ez a cél és eszme: a társadalomban és az államban az igazság, az erény és erkölcs iránt való érzést fenntartani. Ebben kétségkívül egyetért a nemes gróffal mindenki, aki a haza igazi javát akarja. Ez az igazság átcsíllámlik a politikai újév kódén.

Amde szívesen vettük volna, ha az ősz politikus nem marad az általánosságánál, hanem a konkrét helyzethez s annak főbb részleteihez alkalmazta volna a magasztos elvet.

Tejes, mindenre kiterjeszkedő irányításra van szüksége a ködbe borult magyar politikai világnak, mely sehogysem tudja megtalálni a kivezető utat, boldogulásának útját.

A helyzet.

Három szónoka van még az obstrukciónak az ujonczlétszám megállapításáról szóló javaslat általános vitájához. A politikai helyzet eljutott tehát olyan stációhoz, amihez háromnegyed év előtt is — későn érkezett volna. Es ezzel is ott vagyunk még mindig, ahol harmadnegyed év előtt vagyunk. Vagy talán még ott sem. Akkor reménytel és bizalommal nézett

A kis 8 éves Jóska mellett ott tilt a 6 éves Mariska és őszi rózsákból bokréttát kötöztetett. Mert azt mondta tanító ur, hogy holnapután kimennek a vasúthoz és a lányok virágot vigyenek a kezükben, a gazdagabb fiuk meg cifra kis zászlókat.

— Mert jön a király, édes apám! Az apa hosszan, fontoskodva nézte a kis Jóska és magához intette.

— Gyer csak, Jóska! Még nem is mondtam neked, mi ez a nagy pénz az apád mellén, mikor vasárnap fölöltözöm, vagy a városba megyek.

Háboruban voltunk, fiam. Képzeld sok mezőt, hegyet, rétet, falut, várost egymás mellé. A másik királynak is sok katonája volt, de volt ám az én kedves királyomnak is. Egy-két ámitó azt mondta ott, köztünk, hogy sohse harcoljunk bizony valami nagy kedvvel, mert az csak a németekért van. De mi bizony azt mondtuk, hogy ok nélkül nem küld

az ország a küzdelem eredményei felé, ma teljes apáthia és csüggedés jellemzi a közhangulatot. A Szederkényi-párt megmutatta, hogy a kibontakozáshoz nemcsak Kossuth Ferencz pártját kell meggyerni, hanem neki is van sok beleszólása. A bétfői ülésen valószínűleg meglesz ugyan a szavazás, de ez nem jelent semmit, mert a részletes vita minden czíménél felszólal a maradék-obstrukció valamennyi tagja. Ilyen körülmények közt Tisza István, törheti a fejét azon, hogy mivel indokolja azt a nagy bizalmát, amivel a kibontakozást várja. A tegnapi újvi beszéd, amelyről a kormánypart szenzációs kijelentéseket várt, nem volt egyéb, mint ennek a bizalomnak a variálása. Az ország persze a beszéd után még kevésbé sem tudja, mi lesz.

Két millióval több.

Kormányparti részről jelentik: A civillista főlemeléséről szóló törvényjavaslat az obstrukció miatt nem került napirendre az országgyűlésen az 1903-ik évben e miatt nem is emelték föl a civillistát. Az új, 1904-ik évben azonban már alkalmasint a két millió koronával főlemelt civillistát fogja utalványozni az udvarnak a magyar kormány, mert az 1904-ik év első felére szóló osztrák költségvetésben, melyet a 14-ik szakasz alapján az uralkodó léptetett életbe, már a főlemelt 11,300,000 koronás civillista szerepel.

A kelet-ázsiai válság.

A kelet-ázsiai válság tovább fejlődése azoktól a határozatoktól függ, amelyeket most Pétervárott ejtenek meg. A japán kormány körvonalozta a kívánságait s most már semmi körülmények közt sem hajlandó arra, hogy hosszadalmas diplomáciai tárgyalásoknak legyen a tárgya. Most már a döntés nem maradhat el s az a remény, hogy az békés lesz, a czárnak a háborútól való idegenkedésében találja a magyarázatot. Tokióból jelentik, hogy most, miután a japán kormány minden tőle telhetőt megtett s az összes eshetőségekre

való előkészületeket megtette, némi nyugalom állott be. Déli Koreában egyre nagy az izgalom. Pétervárról táviratozzák, hogy ott a kelet-ázsiai válság a legkomolyabb aggodalmakat támasztja. Alexejev admirális helytartótól egyenesen a czárhoz czimezve ezerszavas sürgöny érkezett Szilveszter éjszakáján. Ennek a tartalma olyan fontos volt, hogy a czár rögtön összehívta a minisztertanácsot, Kuropatkin hadtgyminisztert a színházból hívták a czárhoz. Az ülésen gróf Lamsdorff külügyminiszter. Avdan tengernagy tengerészeti miniszter s a távoli kelet ügyeinek végrehajtóbizottsága voltak jelen. Az ülés késő éjszakáig tartott. Az eredmény: az orosz kormány ragaszkodik az álláspontjához. Ennek a hatá a alatt Japánban elrendelték hét kereskedelmi hajónak czirkálóhajóvá leendő átalakítását. A japáni hajók tonnatartalma 170.000 korona.

Csak nyolczvanketten.

— Tisztelgés a miniszterelnöknél. —

Budapest, jan. 2.

A politikai körökben nagyon feltűnik, hogy a tegnapi, újvi tisztelgés alkalmával a számban oly nagy kormánypart tagjai közül csak kevesen jelentek meg a miniszterelnöki palotában.

Szinte olyan színezete van a dolognak, mintha a párt nagy része tündetőleg maradt volna távol.

Mert összesen csak nyolczvanketten tiszteltek Tisza Istvánnal.

Ime, a névsor, a melyben számbavehető kimaradás nem lehet.

Nagy Ferencz, Dókus Ernő, László Mihály, Hegedüs Sándor, Hegedüs Loránt, Dániel Ernő báró, Dániel Gábor, Kristóffy József, Kubinyi Géza, Bolgár Ferencz, Sréter Alfréd, Szóts Pál, Hertelndy László, Vörös László, Feilitzsch Arthur báró, Jakabffy Imre, Mandel Pál, Szombathy Münnich Aurél, Szaczelláry, Szivák Imre, Gromon államtitkár, Zsiliaszky államtitkár, Mikszáth Kálmán, Baross Jusztin, Hódossy Imre, Teleki Sándor gróf, Szerb György, Horánszky Lajos, Láng Lajos, Szemere Miklós,

minket édes apánk az ellenség ellen. Hát verekedtünk biz azt, teljes jó erőnköből.

Mikor már úgy összegabalyodtunk, hogy pusztá kézzel is elérhettük az ellenséget, egyszer csak egy dühös katona neki méri kardját épen az én kedves öbesteremnek. Se szó, se hang! Neki fohászodom és levágom a dühös képtü ellenfőt. Aztán jobbra balra vagdaltam, Jóska fiam Ugy aprítottam őket, mintha repák lettek volna. De kimentettem az öbesteremet, aki már több sebből vérzett ámbátor, hogy — meg kell adni — ő is kegyetlenül forgatta a kardját.

Pár nap mulva sorba állottak a katonák és jött a generális. Kikiáltották a nevemet és felszólítottak, hogy álljak elő. Hajh, Jóska fiam, úgy vert a szívem, mint a Kormos kovács legnagyobbik pörölye. Te nem is tudod, mit érez az ember, mikor annyi szem néz rá. Hdd el, anyjokom, a világ valamennyi kincseért sem adtam volna ezt a nagy dicsőséget. Hát még

mikor előttem sétáltatták meg, mint valami király előtt, az egész katonaságot. Jóska fiam, ilyen pillanatot ritka ember ér meg. Aldom az Istent, hogy nekem adta meg ezt a nagy örömet.

Több év mult el azóta. Egyszer Pastre mentem gyalogszerrel, hadd lássam már egyszer hazám legnagyobb, legszebb városát. Mikor éppen a lánchídról letértem, jött egy fényes kocsi. Es — hallod Jóska? — megállott mellettem. Egy délczeg testtartású, simára borotvált állu, oldalt szép, sürtű barkóval és tömött, szőke bajusszal ékeskedő főtiszt-forma férfiu intett felém.

Azt kérdezte, hogy hol kaptam ezt a ritka érdemjelt? Elmondtam. »Derék ember!« — mondta nyájasan és kezet szoritott velem.

Csak mikor nagy urak vettek körül és kérdeztek, hogy mit beszélt velem a király, tudtam meg, Jóska fiam, hogy a legelső magyar ember szoritotta meg a jobbomat.

TELEFON 525.

TELEFON 525.

**Első nagyváradi bádigos iparosok
Villany- és légszeszvilágítási
felszerelési vállalata**

Fő-uteza, Bazár-épület. (Színház oldalon).

Tisztelettel értesítjük a n. é. közönséget, miszerint a legjutányosabb árak mellett elvállalunk

szellőztetési berendezéseket

a legnagyobb pontosság és jótállás mellett. Ugyiszintén minden igényeknek megfelelő és különböző alaku **villany- és légszesz-csillárokat, ivlámpákat, világító testeket** és ipari czélokra alkalmas **elektromotorokat, szellőztetőket és felszerelési czikkeket** raktáron tartunk és szállítunk. Meglévő légszesz- és petroleum-lámpákat villanyos világításra jutányosan átalakítunk. Költségvetéseket és felvételeket kötelezettség nélkül díjmentesen eszközölünk.

elektromos világítás, erőátviteli és

Karácsonyi Jenő gróf, Baghy, Besits Gusztáv, Belitska Béni, Blaskovics Ferencz, Bodoky Zoltán, Bujanovics, Csávossy Béla, Csáky Lajos gróf, Csűrös Gyula, Daróczy Aladár, Erdély Sándor, Brezovay László, Eszterházy Kálmán gróf Eben Gyula, Fischer Sándor, Gorove László, Greskovits Vilmos, Heintz Hugó, Heltai Ferencz, Papp Géza, Klobusitzky János, Lator Sándor, Lónyay Géza, Lindner Gusztáv, Miklós Odón, Mohay államtitkár, Morzsányi Károly, Nagy Sándor, Neményi Ambrus, Neumann Armin, Nyegre László, Osztrólczy Miklós, Pekár Gyula, Podmaniczky Frigyes báró, Ráth Endre, Sándor Pál, Schmidt József, Serényi gróf, államtitkár, Szájbely Gyula, Sulyovszky Dezso, Trauschenfes Emil, Vancsó Gyula, Vesztér Imre, Weiss Berthold, Werner Gyula, Woltner Pál, Popovics I., Josipovich Géza, Graenzstein államtitkár.

Ez a képviselők névsora. Összesen 82 honatya, a horvátokkal együtt. A gárda tehát nem nagy. Többnyire azokból került ki, akik az üléseket is szorgalmasan látogatják. Jelen volt a tisztelgésnél egy mellécsapat is. Ennek névsora itt következik:

Lánczy Leó, Harkányi János báró, Chorin Ferencz, Reiner J. és N., Matlekovits Sándor, Ludwig Gyula, Kürthy és Domahidy főispánok, Rudnay főkapitány, Berczik és Popovics Sándor min. tanácsosok, Bogdánovich Luczian szerb püspök, Tarkovich államtitkár, Makfalvay államtitkár, Beniczky, Török gróf, Sárközy főispánok, Széll Ignác államtitkár, Szabó Jenő és Hatvany-Deutsch Sándor főrendiházi tagok, Kubinyi Arpád, Sándor János államtitkár, Osztrólczy Géza és Perényi Zsigmond főispánok, Székely koronaügyész, Gajári Odón, Veigelsberg Leó, Sturm Albert hírlapírók, s még néhány kevésbé ismert uriember, jórészt tisztviselők köréből.

Podmaniczky pártelnök és Perczel házelnök előtt még kevesebben tisztelgtek. Mikor Tisza gróf előtt a tisztelgésnek vége lett, egyik tisztelgő a lépcsőn lejövet így szólt egy főrendiházi taghoz:

— Most pedig menjünk Bánffy Dezsőhöz. Kocsiba ültek és mentek Bánffy báróhoz.

A szabadelvű pártkörben este alig fordult meg tizenöt képviselő.

Még újságíró is jött oda és kérdezte a nevemet. Itthon aztán a jegyző elmondta, hogy kiirták ezt a nagy esetet az újságokba is. Ott van, fiam, az egyik újság a mestergerendán. Szép táblába tétettem a könyvkötővel.

Hát van is becsület, Jóska fiam, ámbár hogy bizony nagyon szegények vagyunk. De se baj. Most is áldom az a jobbot, mely az enyémet megszorította, s ha kell, minden órában kész vagyok érte most is a csatába menni. Látod, az apád neve Solyom; csinált is ebből a falu egy más nevet s rajtam maradt, hogy én »királyi sólyom-madár« vagyok. Mert ugy tudd meg édes anyjokom, hogy hajdan a királyok és a nagy urak sólyom-madarakkal mentek vadászni.

Hát halálom órájáig is örömmel elmennék én királlyal elleségre törni. Azért csak hadd mondjanak sólyom-madárnak.

Es most azt mondom én neked, Jóska fiam, hogy ha a tanító ur kivezet benneteket a

Ujvári tisztelgések Nagyváradon.

Nagyváradon is nagyjában a szokásos módon folytak le az új évi tisztelgések, melyekről a következő tudósításban számolunk be:

A polgármesternél.

Nagyvárad város tisztikára teljes számmal egybegyűlt a bizottsági nagy teremben, s Rimler Károly polgármestert meleg ovációval vették körül.

Bordé Ferencz főjegyző üdvözölte a tisztikar nevében a polgármestert. Felemlítette beszédében a tisztviselők régi kívánságát, anyagi helyzetük javítására vonatkozólag. Rámutatott az új városi székház és a villamos mű létesítésére s az utóbbtól várja a város anyagi erejének fokozódását. Biztosította a polgármestert a tisztikar szeretetéről.

Rimler Károly polgármester a következőben válaszolt az üdvözlésre:

Kedves barátaim és munkatársaim! U élet nyílt meg előttünk az új városi székházi felépítése folytán. A tisztviselő működési köréhez méltó működési otthonhoz jutott, e szép épületben minden egyes tisztviselő saját maga egyszerűsítheti a közigazgatást, ha a közvetlen érintkezést felhasználva, elkerül minden felesleges, hosszú utat és igyekszik egész erejével és tudásával a nagyközönség érdekeit szolgálni.

Azonban, beismerem, a tisztviselői kar boldogságához, megelégedettségéhez még más is hiányzik s ez anyagi helyzetének javítása. Itt azonban különbséget nem teszek tisztviselő és tisztviselő között, egy családdá kell összeforrni e város tisztikarának, mert csak ha ez a szellem lengi át gondolkodásunkat, akkor tudunk megfelelni az előttünk szabott feladatoknak.

Mindnyájunk anyagi helyzetének javításáról van szó, de mindnyájunk vállvetett működése kívánatlik meg a kérdés helyes és sikeres megoldásához.

A tisztviselői karnak kell az alapot a fizetésrendezés, illetve javításhoz igyekezete, szorgalma és takarékosága által megteremteni s én megvagyok győződve, hogy Nagyvárad város törvényhatósági bizottsága, melynek nagy és nemesen érző szíve van, a kérdésnek így alapon

történelmő megoldásához hozzá fog járulni. En minden erőmmel és igyekezettel törekszem ez életbevágó kérdést így alapon megoldani.

Szíves figyelmöket és jó kívánataikat szíves mélyéből hasonló érzelmekkel viszonzom egy nagy családnak vagyunk mindnyájan tagjai ez az érzés hassa át lelkünket s ha így gondolkozunk, elérjük célunkat, felvirágoztatjuk, boldoggá tesszük szeretett városunkat.

Isten áldása kísérje munkálkodásukat.

A polgármester beszédét lelkesen megéljenezték a tisztviselők.

A városi tisztviselők a főispánnál.

A polgármesternél végbement tisztelgés után a városi tisztikar tagjai dr. Beöthy László főispánt keresték fel a vármegyei székházban, a hol a tisztikar részéről Rimler Károly polgármester hosszabb beszédben üdvözölte a város népszerőt, kiváló főispánját a következőkben:

Méltóságos főispán Ur!

Szívének sugallatát követtük, midőn megjelentünk az új év reggelén Méltóságod előtt, hogy a kebelünkben lakozó tisztelet és ragaszkodásnak — melylyel Méltóságod nagyrabecsült személye iránt érezzük — kifejezést adjunk.

Az elmúlt év zavaros politikai állapotai közigazgatási életünket is sok tekintetben megzavarták, de leginkább az fájt szívünknek, hogy Méltóságod érdemdes főispáni működésének tíz éves fordulóját szívünk szerint meg nem ünnepelehetjük.

Engedje meg Méltóságod, hogy ez ünnepeles pillanatot felhasználjam arra, hogy ha bár utólag is, Nagyvárad város tisztikarának legbensőbb örömét tolmácsoljam e nevezetes évforduló alkalmából.

Tíz évet eltölteni egy nagy vármegye s egy pezsgő életű városi törvényhatóság élén úgy, hogy működése után csak tisztelet és megelégedés fakadjon, csak oly férfi képes, mint, Méltóságod, kinek mély tudása, páratlan igazságszeretete, s városunk és annak intézményei iránt meleg szeretete egy táborba képes gyűjteni a Méltóságodat becsülők és tisztelők nagy seregét.

Ne vonja meg továbbra sem nagyrabecsült támogatását városunktól, e város tisztikarától, melynek minden egyes tagja kéri az egék Trá-

király elébe, hát kezet csókolj annak az áldott férfinak. Kezet csókolj, Jóska, mert soha jó szemmel nem tudnék rád nézni, ha meghallanám, hogy a fia Solyom Ferencznek, aki vitézségi érdmet kapott, még csak kezet sem csókol kedves királyának.

Ahogy a kis család lecsendesedett, a kis Jóska nem tudott aludni. Majd megzavarodott a kis feje. Hogyne, mikor a Hintalan fia két forintos zászlóval megy ki a tanító ur fiának pedig szép rojtosat készített az anyja. A módos fiuknak lesz zászlójuk, csak neki kell odaállania majd pusztá kézzel. Jaj Istenem! Ha majd haragosan, vagy kedvetlenül találna rátekinteni a király. Mindjárt elégne az arca nagy szegényletében. Mikor még a kis Mariska is szép bokrétát fog vinni kezében. Istenem, Istenem, hogy lépjen ő olyan koldus módra a király elé?

Nagy gond, aggodalom gyötörte ártatlan kis szívet. Mi lesz vele? Hisz három nap múlva már ott lesz a király. A kis szürke

kopott zekét csak kifoldozza az édes anyja, a csizmácska sincs még kiszakadva, a kalap — igaz, zsiros egy kicsit — de még megvan a formája.

Oh, Istenem, csak egy kis zászlót tudna venni az édes apja. De nem mer szólani, mert az apja nagyon szegény.

Szomoruan kelt föl, s ahogy száraz kenyérét eddegélte, a kerten keresztül a kis falu határára pihentette szeméit. Egyszer csak összecsapta kezecskéjét s befutott az atyjához. Arra kérte: adná oda a rákfogó rostát, majd a mészárosról kér bele egy darabka húst.

Apja elnevette magát.

— Mit akarsz, Jóska? Hisz apád sem tudott fogni a multkor. Gonosz jószág az. Elbukik az ilyen kis rákász elől.

De Jóska futva futott a vízcsapásos határára. A kis rostát elhelyezte. Aztán a part mentén, amerre csak a Tisza ága hajlott,

ÉRTESÍTÉS! Van szerencsénk értesíteni a mélyen tisztelt fűszer-vevőinket, hogy a mai naptól két koronán felüli vegyes fűszer vásárlásánál 4°-ot engedményezünk. — Telefon: 249. —

Teljes tisztelettel

Csordás Testvérek

578

SZENT LÁSZLO-TER

AZ UJVÁROSHÁZA MELLETT.

Ujság! Tarka házi MOSÓSZAPPAN, kilója 48 fillér.

A posta- és táviridőigazgatóság tiszti személyzete *Schöpflin* Agoston igazgatójánál, a pénzügyigazgatóság tisztségviselői pedig *Papp Miklós* kir. pénzügyigazgatójánál tisztelegtek.

A középiskolák tanári testületei és az előkelőségek közül számosan üdvözölték *Nátafalussy Kornél* kir. tan., tankerületi főigazgatót, míg *Sipos Orbán* kir. tanfelügyelőnél az iskolaszék tagjai s a közs. polgári és elemi iskola tanítói kara tisztelegtek.

Öv. báró *Gerliczy Félix*né urnőnél a nőegylet választmányi és védőhölgyei tisztelegtek s *Böszörményi Géza* egyleti titkár üdvözölte az érdemdus elnöknőt. A bárónénál ezenkívül az Erzsébet-árvaház növendékei is megjelentek s az egyik kis leány fejezte ki hálójukat és jókívánataikat előtte.

UJDONSAGOK.

Előfizetési felhívás.

Január elsejétől lapunk fennállásának tizedik évfolyamába lépett. Egy évtizeden keresztül becsületos törekvéssel, buzgalommal igyekeztünk a közérdek szolgálatában azon nagy célt: a katolikus öntudat felébresztését, a katolikus érdekek istápolását előmozdítani.

Az új év küszöbén bizalommal fordulunk a nagyközönséghez, mindazokhoz akik elveinket és irányunkat ismerik s méltányolják. Nehéz időkben becsülettel álltuk meg helyünket, s hiszszük, hogy a közönség bizalma nem fordul el tőlünk, hanem annál nagyobb mértékben mutatja irántunk ragaszkodását, minél nagyobb szükség van küzdeni a destruktív irány ellen.

Programmunkat ismeri a közönség. Célunk egy minden politikai párttól független kath. irányu lapot adni, mely Nagyvárad és Bihar megye érdekeit védve, e mellett hűtükre legyen a főbb országos, kivált katolikus szempontból érdekes eseményeknek.

Budapesti tudósítónk azonnal és kimerítően értesít minden nagyobb jelentőségű eseményről, országgyűlési tudósításaink nemcsak hővek és hőek, hanem egy fél nappal megelőzik a budapesti lapokat.

A vidéki és országos eseményekről jól szervezett levelezői karunk értesít a megye minden pontjáról s az ország nagyobb városairól.

Kérjük t. olvasóinkat, hogy lapunkat pártolni, és ismerőseik körében terjeszteni sziveskedjenek, hogy a keresztény eszmék elterjedjenek a nép minden rétegében.

A »TISZÁNTUL« szerkesztősége és kiadóhivatala.

Előfizetési árak:

A kiadóhivatalban átvéve:

Egész évre — — — — 16 kor.
Negyedévre — — — — 4 »

Helyben házhöz horúva:

Egész évre — — — — 20 kor.
Negyedévre — — — — 5 »

Vidékre postán szállítva:

Egész évre — — — — 24 kor.
Negyedévre — — — — 6 »

TAJÉKOZTATO.

Jan. 6. Kath. Szabad Liceum matinéja.
Jan. 9. Vasutasok bálja.
Jan. 10. Az új városház megnyitó ünnepe.
Jan. 12. Jogászbál.
Jan. 17. A 48-as népkör bálja.
Jan. 24. Kath. Szabad Liceum matinéja.
Febr. 2. Kath. Szabad Liceum matinéja.
Febr. 6. Katolikus bál.
Febr. 7. Kath. Legényegylet bálja a Zöldfában.
Febr. 14. Kath. Szabad Liceum matinéja.
Febr. 25. Kath. Szabad Liceum bójti estélye.
Márcz. 10. Kath. Szabad Liceum bójti estélye.
Márcz. 24. Kath. Szabad Liceum bójti estélye.
Apr. 14. Kath. Szabad Liceum zárónépele (estély: Prohászka Ottokár dr. szónoki beszédével.)

A kath. Szabad Liceum.

A kath. Szabad Liceum legközelebbi, jan. 6-iki matinéjának a mult alkalommal közölt műsorát, a matiné sikere érdekében, úgy változtatta meg a rendezőség, hogy a hosszúnak ígérkező matinéről *Szolosányi* Hugó dr. rendkívül tanulságos és érdekes statisztikai tanulmányát a magyar katolikusok életviszonyairól a január 17-én tartandó külön matinéra halasztotta, hogy a kiváló tudós előadását az idő rövidségére tekintettel ne legyen kénytelen korlátok közé szorítani. Ugyancsak ez alkalomra marad *Tucsek* Ferencné urnő fellépése is, míg a január 6-iki matiné műsorának kiegészítésül *Szalay* Stefikét, e nagytehetségű virtuóz zongoraművész leánykát, aki jelenleg a Nemzeti zenedének növendéke kérte föl a rendezőség. *Szalay* Stefike *Fr. Chopin Nocturne (F-moll)* és *Raff J. Rigandon* című darabokat mutatja be.

Egyébként a műsor változatlan marad. *Novotny* S. Alfonz főgimnáziumi igazgató olvas fel Sz. Norbert életéről. *Dutka* Akos, lapunk munkatársa pedig néhány költeményét olvassa föl. A véglegesen megállapított műsor tehát a következő:

Versek, irta és felolvassa: *Dutka* Akos.

Sz. Norbert életéről, felolvassa *Novotny* S. Alfonz.

Fr. Chopin Nocturne (F-moll) zongorán előadja: *Szalay* Stefike.

Meghívókkal még mindig szolgálhat a rendezőség a Tiszántúl szerkesztősége útján. A jan. 17-iki matinéra a rendes meghívók érvényesek.

* A Múzeum téli szünete. Tekintettel a beállott zordon időre, a helybeli múzeum igazgatósága bezáratta a múzeumot. Így aztán az csupán külön kinyitítás révén tekinthető meg, mely esetben 1 korona belépő díjat kell fizetni. A napokban szállították el Nagyvárad város millenniumi képét a város új székházába, ami egyszerre a nagyterem egy egész falát tette szabaddá, melyet a tavaszon a képtár eddig kedvezőtlenül elhelyezett darabjai fognak elfoglalni.

* Tartalékos hadnagyi kinevezések. A katonai *Verordnungsblatt* most közli a közös hadseregben tartalékos hadnagyi rangra emelt hadapród tiszthelyettesek névsorát. Házi ezredünkben, a nagyváradi 37-ik József gyalogezred tartalékában eddig *Kreuner* Géza, *Molnár* Jenő és *Szántó* Sámuel tartalékos hadapród-tiszthelyettesek léptek elő 1904. január 1-től számítandó ranggal tartalékos hadnaggyá.

* Kinevezések. Eppen egy esztendeje, hogy *Szell* Kálmán által alkotott s a megyei számvevőségek és pénztárak államosításáról szóló törvény életbelépése folytán a vármegyei számvevőség mint külön intézmény megszűnt s tisztségviselőit a pénzügyigazgatósághoz osztották

be. Mint fönnebb írtuk, ennek éppen egy esztendeje s az illető volt megyei számvevőségi tisztségviselő állami kinevezése csak most érkezett le a pénzügyminisztertől. A pénzügyminiszter a vármegyei pénztárak államosítása folytán a nagyváradi m. kir. pénzügyigazgatósághoz beosztott tisztségviselői közül *Szalmáry* Király Andor volt főpénztárost pénzügyigazgatósági titkárrá, *Jánossy* Lajos, *Fényes* Endre, *Jellinek* Géza (időközben városi főkönyvelővé nevezetett ki) *Fekete* László, *Ravaszdy* Barna volt alszámvevőket és *Lakatos* Sándort számellenőrré, *Patkó* Gézát, *Beöthy* Miklóst, *Széles* Károlyt, *Filmann* Ödönt, id. *Bócz* Gyulát, *Südy* Józsefet és *Szakáts* Antalt szám-tisztá, *Kuliák* Rudolfot pedig adóosztárré nevezte ki.

* Segélykiosztás a munkásbetegségélyző egyesületben. A munkásbetegségélyző egyesület elnöksége a következő felhívás közzétételére kérte fel lapunkat: Felhívtnak mindazok, kik a Nagyvárad első általános munkás betegségélyző egyesületnél az özvegy és árva alpból kiosztandó segélyre igényt tartanak s erre nézve kérvényeket már beadták, hogy e hó 3-án, azaz vasárnap délután 4 órakor az egyesület irodájában kiosztás végett személyesen jelenjenek meg. *Zboray* Gyula, elnök.

* A teljes vasárnapi munkaszünet érdekében. A nagyváradi magántisztviselők egyesületében ma, vasárnap este fél 6 órakor nagygyűlés lesz, amelyen állást foglalnak a teljes vasárnapi munkaszünet mellett. Ugyanis e szép ideát újabb veszedelem fenyegeti. Különböző kereskedelmi testületek szervezkedésre szólítják a kereskedőket, hogy az alig megalkotott munkaszüneti rendelkezések revíziójára, de inkább megnyirbálására készítsék elő a talsajt. Ez ellen fog tiltakozni ma a magántisztviselők egyesülete s követelni fogja a teljes vasárnapi munkaszünetnek a vidékre való kiterjesztését. A magántisztviselők nagyváradi egyesülete az országos szövetségnek e tárgyban karácsony másodnapján Budapesten tartott ülésén hozott határozatához már hozzájárult, de most, önállóan is foglalkozni óhajt e valóban fontos kérdéssel.

* A »Szacsavay Imre asztaltársaság« összejövetele. A *Szacsavay Imre* asztaltársaság t. tagjait mély tisztelettel felkérem, hogy ma (vasárnap) este 8 órakor a »Kék macska« vendéglőben tartandó rendező összejövetelünkön megjelenni sziveskedjenek. Nagyvárad, 1904. január 2-án. *Zboray* Gyula, társelnök.

* Gondatlanság áldozata. Borzik biharmegyei községből telefonon jelentik *Lakatos* György két éves fiúcska borzalmas halálát. A fiúcska szülei az erdőre mentek fát vágni s a két éves gyermeket gondatlanul a zárt lakásban hagyták, a hol a tűzhelyen nagy fazekakban viz forrt. A csöpp gyermek kíváncsian motogatótt a szobában s a tűzhelyen lévő edényeket is húzgálni kezdte s egy forró vízzel telt edényt magára borított. A tehetetlen csöppség összeégett bőrért letépte s szülei úgy találták elaléltan a tűzhely előtt. A szalárdi főszolgabíró tegnap értesítette az esetről a nagyváradi ügyészséget. *Niszalovszky* Endre vizsgálóbíró a bejelentés vétele után kiutazott a vizsgálat megejtésére.

* Jó a jég! Újév napján előkelő és nagy számu közönség kereste fel a Városliget kocsolya pályáját s a pompás, sima jégtükrön vígan üzték a test-dzű, egészséges sportot. *Rátkay* József gondoskodik, hogy az ő hivi minél kellemesebben szórakozzának a jegen s ezen gondoskodását hálásan fogadja a közön-

ség. A hideg időben állandóan előkelő közönség látogatja a városligeti jégpályát.

* **Az új városház világítása.** Az új városi székházban tegnap próbavilágítást és méréseket eszközöltek, annak megállapítása végett, hogy mennyi villamos áramot fogyaszt el a városháza. Ugyanis szükséges annak a megállapítása, hogy a székház világításáért milyen összeg terheli a városi pénztárt. A villamosmű helyes mérlegét csak így lehet megállapítani.

* **A roncsoló toroklob Nagyváradon.** A járványos betegségek miatt az elemi iskolákat Várad-Olasziban bezárták. A roncsoló toroklob esetek száma kétféleképpen indokolta ezt az intézkedést, mert december hó második felében is ijesztő számmal lépett fel a gyermekek ezen borzalmas réme. December hó 15-től 31-ig megbetegedett Nagyváradon roncsoló toroklobban 46 gyermek, vörhenyben 10, kanyaróban 4, bárányhimlőben 3 és hasihagymázban 10 egyén.

* **A városház díszterme.** Az új városház dísztermében már elhelyezték a város képeit. Nagyvárad város nagyszabású millenniumi képe a nagyterem Körözs felőli falán van elhelyezve s mellette az utcza felől Kossuth Lajos arcképe függ. A millenniumi képpel szemben a Teleky-utcza felőli falmezőben középen király O Felsége arcképe van elhelyezve, az a kép, amely a régi városháza termében is ki volt téve. O Felségétől jobbra Tisza Kálmán, balról Deák Ferencz arcképeit függesztették ki. A képek elhelyezése által sokat nyert a nagy terem. A bizottsági tagok székei is elkészültek s most az előki emelvényt készítik.

* **Sürgeti a miniszter.** Asok huzavonát a villamos vasút ügyében, a miniszter is megso-kalta s most érkezett leiratában sürgeti a várost, hogy tegyen jelentés a villamos vasút részére szükséges villamóram szolgáltatása tárgyában. A miniszter leirata a következő:

Nagyvárad város közönségének!

Hivatkozással hivatali elődömnök 1902. évi november hó 10-én 73227. és folyó évi január hó 8-án 1663. sz. a. kelt rendeletére, felhívom czímet, hogy a tervezett nagyvárad villamos városi vasút részére leendő villamos áramszolgáltatás iránt kötetendő szerződésre vonatkozólag mielőbb részletes jelentést tegyen, hogy ezen a közérdek sérelmére már évek óta húzódoó ügy végre megoldható legyen.

* **Halál a hajléktalanok menhelyén.** A régi rendőrségi épületben a rendőrszobákban létesített melegedő helyen az elmúlt éjszaka 22-en aludtak. A száználmas külsejű, többnyire züllött alakok javában aludtak, mikor egyszer csak arra ébredtek fel, hogy a hajléktalanok egyike, **Weisz Henrik** 38 éves helyi illetőségű gyanúsan hörög mint a ki végét járja. A szerencsétlen csakugyan csakhamar ugy hajnali 4 óra tájt el is halt. A hirtelen halál nagy rémületet keltett a menhelyen. Az orvosrendőri boncoltatás során, melyet tegnap reggel tartottak meg, megállapították, hogy a nagymérvű iszákosságban szenvedő embert szívvelhűdés ölte meg.

* **Fregoli Nagyváradon.** Frizzo (Fregoli) atváltozó bűvészt néhány este a színházban felléptetni óhajtja **Somogyi** Károly szinigazgató. A szinügyi bizottság tegnap ülésezett e tárgyban. Dr. Hoványi Géza elnököt; jelen voltak: Rimler Károly, Stark Gyula, Farkas Izidor, Beckay Lajos, dr. Dési Géza, dr. Mihály Lajos, Köszeghy József, dr. Moskovits József, dr. Radó Ignác, dr. Kurländer Ede, Eleméry Ferencz fejező és Somogyi Károly

szinigazgató. A szinügyi bizottság az engedélyt 2-3 előadásra megadta. Frizzo a saját személyzetével, zenekarával fap fel s előadása betölti az egész estét. — Az esetleges helyárfelemeléseket azonban nem engedélyezte a bizottság, hogy ezt csak magasabb szinművészek és szinművésznők fellépésekor látja indokoltak.

* **Alma!** Nemes faj, téli csemege alma nagyban és kicsinyben kapható *Csordás testvérek*-nél Szent László-tér. 576

IRODALOM.

Megjelent a Katholikus Szemle tizen-nyolczadik kötetének első füzeté a következő érdekes tartommal. Történelembölcselet és szociologia. I. Giesswein Sándor dr. Herczeg Ferencz Madarász Flóris dr. Természettudományi Szemle. Székely Károly. Szédület. Elbeszélés. Andor József. Temetés az erdőn. Kötetmény. Kiss Menyhért. Színházi Szemle. b. j. Könyvismertetések és bírálatok: Kiváló egyháztörténelmi monografiák. Ism. Mihályi Akos dr. Polet: Les missions catholiques francaises. Ism. Pecsner Emil dr. Kneiler: Das Christenthum und die Verreter der mernen Naturwissenschaft. Ism. Hanauer A. István dr. A zalavári apátság történetéről. Erdélyi László dr. *A katolikus szemle*, melyet dr. *Mihályi Akos* szerkeszt a Szent-István Társulat költségén adatik ki, mint a társulati tagok évi illetményének egy része. — Nem-tagok számára előfizetési ára 10 korona. Megjelenik, a nyári szünet (július—augusztus) kivételével, havonként, összesen tehát tizszer, hat éves füzetekben. A szerkesztőséget illető minden küldemény a szerkesztő nevére a Társulat házába: Budapest, VIII., Szentkirályi-utcza 28. szám intézendő: tagdíjak, előfizetések és reklamációk ugyanoda küldendők a Szent-István-Társulat titkári hivatalára czimezve.

SZÍNHÁZ.

Ruzsinszky Ilona vendégszereplései.

Krecsányi Ignác igazgató tegnap táviratilag kérte föl **Ruzsinszky** Ilonát, a mi irigylet hangu primadonnánkat, hogy a jövő péntek és szombaton *Hunyadi László* operában énekelje el *Erzsébet* szerepét a temesvári közönségnek. **Somogyi Károly** nem zárkozhatott el a vendégszereplésre való engedély elől, noha a Tavasz premierjét késlelteti, mert a művésznő fellépése egyszersmint szerződötési czéllból történik. Este pedig ismét vendégszereplésre hívó táviratot kapott a művésznő. **Szendrei Mihály**, a kassai színház igazgatója kéri hétfőre a primadonnát, ami azt jelenti, hogy értesítve a primadonna távozásáról, ugyancsak kapnak rajta a legelső vidéki szinigazgatók.

Ma, vasárnap két előadás lesz a Szigligeti-színházban. D. u. 3 órákor fél helyárrakkal szinre kerül **Csepreghy Ferencz** kitűnő népszinműve, a *»Sárga csikó«*, este rendes helyárrakkal a *»Kuruczfurfang«*, ifju **Bokor József** pályanyertes népszinműve.

Tavasz Strausz János *»Tavasz«* című operettjének a premierjére készül a szinársulat, a próbák már annyira előrehaladtak, hogy az igazgató e szép zenéjű operettet már e hét végén szinre hozatja. A darabban az egész operettzemélyzet részt vesz, ugy mint: **Ruzsinszky Ilona**, **Parlaghy Kornélia**, **Haller Irmái**, **Agnelli Irén**, **T. Pogány J.**, **Berlányi Vanda**, **Horváth**, **Békfi**, **Szathmáry**, **Bérczi**, **Dési**, **Krasznay**, **Szöke**, **Perényi** stb.

Szigligeti-Színház.

Folyószám 94.

Bérletszám 90. (páros.)

Ma, vasárnap 1904. január 3-án:

Délután 3 órákor fél helyárrakkal:

A sárga csikó.

Szinmű.

Este 7 $\frac{1}{2}$ órákor rendes helyárrakkal:

Kuruczfurfang.

Szinmő.

S Z E M É L Y E K.

Ozveggy Becskiné	— — —	T. Pogány Janka
Ilona, unokája	— — —	Parlagy Kornélia
Bögözi Lőrincz	— — —	Bognár
Czinka Panna	— — —	Somogyiné

HELYÁRRAK: Nagypáholy 14 koronás. Földszinti és első emeleti páholy 12 kor. Másodemeleti páholy 8 kor. Zsólye 3 kor. Kőrszék 2 k r. 40 fill. Támlásszék, 2 kor. Erkölyülés 1-ső sor 1 kor. 20 fill., közép 2-ik sor 1 kor. Erkölyülés oldal 2-ik sor 80 fill. II. emeleti zártzék 60 fill. Földszinti állóhely 1 kor., Diák és katonajegy a földszintre 60 fill. Karzati állóhely 40 fill. Egy szinlap 20 fill.

Jegyek előre válthatók a színház jobb oldalán, a bérházzal szemben, d. e. 10-től 12 óráig, d. u. 3-tól 5-ig. Esti pénztárnyitás 7 órákor.

A holnapi előadásra jegyek már d. u. 3. óráig előre válthatók.

Kezdeté fél 7 órákor, vége 10 órákor.

Holnap, hétfőn, január 4-én

Ocskay brigadéros.

Szinmű.

EGYESÜLETEK.

Az orvosegylet szakülése.

A *»Biharmegyei Orvos-Gyógyszerész- és Természettudományi-Egylet«* 1904. évi január hó 4-én délután 5 órákor a bábaképző-intézet tantermében szakülést tart, melyre at. egyleti tagokat ezennel meghívom. Előadók: dr. **Révész Vilmos**, dr. **Rácz Odön**. Kelt Nagyváradon, 1903. január hó 3-án. Dr. **Edelmann Menyhért** egyleti titkár.

MULATSÁG.

A 48-as népkör bálrendező bizottságának gyűlése.

A *»nagyvárad 48-as népkör«* bálrendező bizottsága f. évi január hó 5-én kedd este 8 órákor a 48-as népkör helyiségében (Kert-utcza Dr. Kutiák-ház) gyűlést tart, melyre a bálrendező bizottság tagjai ez uton is meghívotnak.

Igazságszolgáltatás.

A jövő évi esküdtbiróság.

A nagyvárad törvényszék esküdtbirósága elnökéül 1904. év folyamára **Ritók Zsigmond**, a kir. tábla elnöke **Nagy Ferencz** törvényszéki elnököt, helyetteséül pedig **Milye Gyula** tábla bírót nevezte ki.

REGÉNY CSARNOK.

A tenger alatt.

— Kalandos regény. — 82
(Megjelent a Strand Magazine 1902. évfolyamában.)
Írta: **Max Pémberton.**

A szikla belső széléhez hosszú, erős létra volt támasztva, mely a szakadékba vezetett. Midőn az öreg rálépett a létrára és lefelé kezdett menni rajta, habozás nélkül követtem s a többiek is mind utánam jöttek. A lámpa, melyet kezében tartott, levilágított a sötét szakadékba, mely legalább 200 láb mély lehetett. Lent, a fenekén, elég tágas üreg nyílt, tele szórva száraz falevéllel, szénával, az egyik sarokban pedig valami ágyféle fekvőhely volt vetve. A falak mentén néhány bögre és csupor, meg jókora halom rőzse mutatta, hogy az öregnek háztartása is volt.

Ez az szándékairól mivel sem tehetett volna meggyőzőbb tanúságot, mint arról, hogy a lakásába vezetett bennünket. Most már, hogy biztonságban voltunk, ideje volt, hogy meg is köszönjük a szivességét.

— Amit értünk tette, — szóltam meleg hálával, — sem én, sem a többiek sohasem fedjük el. Ha bármikor úgy fordulna a koczka, hogy ugyanezt tehesük önért, a legnagyobb hálával és készséggel vállalkozunk rá; s ha kedve lenne eljönni velünk a hajóra, persze a leányaival együtt, Jasper Begg a legnagyobb örömmel ad helyet mindnyájuknak.

Kezet fogtunk s az öreg letette lámpáját a földre. Bligh Péter most már hanyatt feküdt s a kalendáriom minden szentjének könyörgött, hogy segítsen rajta; Seth Barker ugy horkolt, mint a vad nyargalásban letört paripa, a kis Dolly Venn pedig lihegve támaszkodott a sziklafalnak. Ekkor az öreg francia elvette a létrát a sziklafaltól, amivel egyszerűen elvágott bennünket a külső világtól.

— Ide nem jöhet senki, — mondta aztán. — Először is senki sem tudja az utat, s aztán még ha megtalálná is, nem tudna lejönni ide. Most aludjanak, holnap pedig majd jeltünk a hajónak, hogy hol várja önöket. Én már csak itt maradok. Ez az én hazám, a szülőföldemen már idegen lettem, mert senki sem ismerne rám; hisz tizenhét éve folyton itt lakom. Először aludtam át azt az álmot, amit e sziget hozott; őtször éltem át azt, amiben százan elpusztultak. De önöknek sietniük kell, hogy távozhassanak innen az álom miatt.

Ezt a furcsa beszédet nem értem, de mielőtt megkérdezhettem volna tőle, hogy mi-féle álomról beszél, Dolly Venn, aki nagyon jól tud francziául, szóba állt az öreggel s öt percig olyan gyorsan csevegtek, hogy sehogy se bírtam a szavukba vágni. Végre, mikor az öreg elhallgatott egy pillanatra, megkérkeztem Dollytól:

— Mi-féle álomról beszél az öreg? ... Miért ne lehetne aludni a szigeten? ... Talán bolondnak vél bennünket, hogy ...

Elfelejttem, hogy az öreg is tud angolul, de ő mindjárt eszembe juttatta ezt, mert hirtelen közbe vágott:

— Nem bolond, uram, nem bolond! Sőt nagyon is okos, de rettenetes dolog az! Évente háromszor-négyszer történik. Aki nem megy el a szigetről elalszik, ön is elalszik, ha itt marad. És a jó Isten óvja meg attól! Jaj mindnyájuknak, ha eddig vissza nem mehettek a hajóra!

Ebből a beszédből megint nem sokat értettünk; Dollyra bízta hát, hogy tudja meg tőle, mit is akar mondani, de Dolly se sokkal többet tudhatott meg tőle, bár francia nyelven faggatta.

— Az öreg azt mondja — magyarázta Dolly — hogy a japánok »Alomszigetnek« hívják ezt a helyet. Évente kétszer-háromszor gyilkos köd száll föl a mocsarokból s ez olyan lát, őrzöngést okoz, hogy néha hónapokig se lehet kilábalni belőle. ... Lehet ugyan, hogy ez nem igaz, de ez a vén próféta azt mondja, hogy ő maga is keresztül esett ezen.

(Folyt. köv.)

TA VIRATOK.

Képviselőjelölés.

Nagy-Károly, január 9. (Saj. t. t.)
A nagykarolyi megüresedett mandátumra pártkülönbség nélkül **Károlyi György** grófot jelölték.

Katonai tanácskozás.

Bécs, január 2. (Saj. tud. táv.)
Ma, O felsége elnöklésével bizalmas katonai tanácskozás volt, melyen a külpolitikai s a hadsereg belserveszetére vonatkozó kérdések kerültek megvitatásra. A tárgyalás részleteiről alig szivárgott ki valami hír.

A chicagói tüzvész áldozatai.

New-York, január 2. (Saj. tud. t.)
A chicagói színházégés borzalmaiért nagyrészt a felületes és könnyelmű tűzrendészeti felügyeletet s az ügyetlen és elkésett mentést terheli a felelősség. A földszinti helyekről mind megmenekültek, míg a szinpadról s a páholyokból alig valaki, mert a levezető vasajtókat elzárták a tűz terjedésének megállítására. Az eddig összeszámolt halottak száma 582 ember, a haldoklók és súlyos sebesültek azonban nincsenek beleszámítva.

Orosz-japán bonyodalom.

London, január 2. (Saját tud. táv.)
Beavatott külpolitikai körökben elkerülhetlennek tartják a keletázsiai világháborút, bár Franciaország mindent elkövet a konfliktus békés elsimítására, de az ellentétek oly élesek, hogy már alig lehet szó fegyvertelen békességről.

Megunta az uniformist.

Temesvár, jan. 2. (Saját tud. táv.)
Téglási Mihály temesvári öreg baka letette az uniformist és szó nélkül távozni akart, mikor megakadályozták, dühöngeni kezdett s csak tizenhárom embernek sikerült lefogni. Becsukták, de éj idején kitorve a czella ablakrostélyait, megszökött, azonban alig szabadult ki a kasszánya udvaráról, elfogták.

KÖZGAZDASÁG.

Értéktőzsde

	Budapest, jan. 2.
Osztrák hitel	688.50
Magyar hitel	749.50
Allamvasut	694.—
Rimamurányi	488.—
Magyar jelzálog	585.25
Salgótarjáni	—
Wagon-kölcsön	—

Határidők.

	Budapest, jan. 2.
Buza októberre	7.86
Buza áprilisra	7.88
Tengeri	6.26
Rozs okt.	6.80
Zab ápr.	5.90
Káposzta, repce, aug.	11.90

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1904. jan. 2-án.

Magyar aranyjárdék 4	119.—
Magyar koronajárdék	99.—

Magyar vasuti kölcsön aranyban 4,1/2%	91.25
Magyarvasuti kölcsön ezüstben 2 1/2%	99.—
Magyar keleti vasuti államkötvény 1876-ból	25.0
Magyar földtehermentesítési kötvény 4%	98.75
Italmérsi jog megváltási kötvény	—
Horváth szlavonföldtehermentesítési kötvény	98.50
Magyar nyereséj-sorsjegy-kölcsön	209.—
Tiszszabályozás és szegedi sorsjegyek-kölcsön	164.—
Osztrák járadék papirban	100.40
Osztrák járadék papirban	100.50
Osztrák járadék aranyban	120.50
Osztrák	100.50
Osztrák államsorsjegyek	156.50
Osztrák magyar bank részvény	775.—
Magyar hitelbankrészvény	684.—
Osztrák hiteliutazás részvény	673.—
Párisi vista	19.04
29 frankos arany (Napoleon'dor)	117.12
Németbirodalmi márka	239.31
Londoni vista	95.15
20 márkás arany	23.43

Dr. **VUCSKICS GYULA.**

Kedvező alkalom!

Mérsékelt olcsó árak!

Csakis szolid kiszolgálás!

Fémjelzett arany és ezüst órák és ékszerek.

Nickel és aczél órák.

Fali lógony- és ébresztő órák

Ezüst és china ezüst evőkészletek.

Ezüst gyermek evőkészletek.

Mindenféle alkalomra való értékes ajándék tárgyak

Szemüvegek, hév- és légsúlymérők.

Jól szervezett óra- és javítóműhely.

Feltétlen jótállás.

Szilágyi Géza ^{utóda}

műorás,

Nagyvárad, Szt. László-tér
a Fekete Sas szálloda épületben.

Hirdetmény.

A „Nagyvárad Hítelbank Részvénytársaság”

(Kossuth Lajos-utca 10. sz.) elfogad betéteket könyvecskékre és folyó számlára: 6 hóig elhelyezett összeg után **5%-os kamatot fizet.**

Előnyös feltételek mellett leszámított váltókat.

Jelzálogra kölcsönöket nyújt.

Értékpapírok, ékszerek és terményekre előleget ad.

Nagyvárad, 1903. december hó.

Az igazgatóság.

nak áldását Nagyméltóságodra és nagyrabestült családjára.

Az elmúlt évben két nagy alkotása e városnak nyert befűzést.

Két oly intézményt adunk át törvényhatóságunk nagylelkű támogatásából a közhasználatnak, melynek áldást hozó működéséhez a legjobb reményeket fűzzük.

E két alkotás: a központi villanytelep és az új városi székház.

Ez első oly intézmény, mely helyes vezetés és szeretetteljes felkarolás és támogatás mellett hivatalos lesz szeretett városunkat a további fejlődés és boldogulás útján támogatni, az új városi székház pedig évtizedes küzdelem után egyesítse az egész közigazgatást, a tisztviselőknek emberséges működési helyet, a nagy közönségnek pedig díszes templomot adott, a hol ügyes bajos dolgait fokozottabb türelemmel, szeretettel, igazsággal párosult méltányossággal igyekszünk elintézni.

Az új évben nem kevésbé fontos kérdések várnak további megoldásra. Hogy csak egyet említek, s a melynek sikeres megoldásától várja a tisztikar jövőendő boldogulását, ez a szervezeti szabályrendelet átdolgozása s ezzel kapcsolatosan a tisztviselői fizetések rendezése, illetve emelése.

E fontos és nagyszabású munkát vezetését törvényhatóságunk Méltóságod bölcs kezeibe tette le s mi teljes megnyugvással és örömmel fogadjuk az intézkedést, mert tudjuk, hogy méltóságod ismeri viszonyainkat, ismeri és szereti városunkat s jó szívével segítségünkre siet bajainkban.

Ezen boldog reményben kívánok Méltóságodnak és kedves családjának Nagyváradi város tisztikara nevében zavartalan, boldog új esztendő. (Lelkes éljenzés.)

Beöthy László főispán a közvetlenség meleg hangján válaszolt az üdvözlésre a következőkben:

Tekintetes polgármester ur!

Tekintetes városi tisztikar!

Hálásan köszönöm önöknek szives figyelmüket, hogy jókívánataikkal újból felkeresni méltóztattak és legyen szabad hálámat azzal leróni, hogy én is minden jót kívánok önöknek, kívánok erőt és kitartást nehéz munkájukhoz, kívánok zavartalan boldogságot az erő és kitartás forrásához, családi életükhöz.

Emberi természetünk gyarlóságában fekszik, hogy nem vagyunk képesek magunkat

emancipálni a külsőségek hatása alól és ha most a külsőségeket tekintjük, ez új esztendő egy új aera kezdetét jelenti városi közigazgatásunk életében, mert ez évben kezdjük meg működésünket a városnak immár felépült új székházában. Én nekem az az óhajom és kérésem Önökhöz, legyen e székház a maga imponáló méreteivel, külső díszével és méltóságával külső symboluma az Önök működése erájának, díszének és méltóságának. Igyekezzenek Önök a díszes keretet értékes tartalommal betölteni. Könnyen kérhetem ezt és könnyen remélhetem annak teljesítését, mert ehhez az Önök muljában bírom a jogalapot és a biztatást, abban a multban, melynek már eddig is sikerült a város életében oly nagyfontosságú és nagyjelentőségű alkotásokat megvalósítani. Ki kell azonban jelentenem, hogy bármennyit értünk is eddig el, ez nem jelentheti Önökre nézve a közeli pihenés napjait, mert a város élete pihenést nem ismer, már pedig a közigazgatásnak a mindennapi élettel lépést kell tartani. Ne gondoljunk tehát a pihenésre, sőt ellenkezőleg, tegyenek itt ma egy megújított fogadást, hogy bármit tűzzön is ki további célul a törvényhatósági bizottság bölcsessége, Önöket és ha szabad így szólanom: bennünket, mindig készen talál a további munkára, nem nézve annak nehézségeit csak, a cél biztosítását. Ezen reményben, hogy mint eddig soha, ez évben sem fogok Önök felől alkotott véleményemben csalatkozni, még egyszer köszönöm szives megjelenésüket és megismétlem igaz jókívánataimat.

S még csak egyet: Polgármester ur szives volt tiszteves főispáni működéséről is megemlékezni, melyre nézve csak azt jelezhetem, hogy ez a gyönyörnek tíz évét jelenti életében. Mert ilyen tisztikar élén általam annyira szeretett városom érdekében működhetni, reám nézve valódi gyönyörűség.

Az Isten áldja meg az urakat. (Eléak éljenzés.)

A megyénél.

Biharvármegye székházán reggel 9 órakor kezdődtek az újévi tisztelgések. A teljes szám-

— Hol a rák, fiu? Ugy-e rossz gyermek, csak a napot loptad?

Jóska lesütötte szemét a haragvó atya előtt. Majd felézetett s ritka elszántsággal mondta:

— Zászlót csináltam a rák árából, édes apám.

— Hol az a zászló? Jóska fiam.

Jóska lelkesedve szaladt az ól padlására és lehozta a lengő nemzetiszínű zászlót.

Sólyom Ferencz pedig ölébe kapta fel a kis Jóska-t és össze-vissza csókolta.

— Apádnak fia vagy, eszem a szivedet, te fogadod a királyt legdrágább zászlóval.

*

Es amikor kivezette őket a tanító s fiuk, leányok örömmel közeledtek a királyhoz, Sólyom Jóska hirtelen előretört. A jó király megkérdezte: mit akar?

— Tessék megengedni, hogy a kezét megcsókoljam.

A király mosolyogva engedte meg, hogy a többi kicsinyek is kezet csókoljanak.

Haj, haj! De büszkén beszélte el mindezt otthon a kis Sólyom Jóska, a ki máig is őrizi azt a papír-zászlót.

— — —

ban megjelent tisztikar előbb Miskolczy Ferencz alispánt üdvözölte. Keszthelyi Zoltán főjegyző szép beszédet intézett az alispánhoz, melyben visszapillantást vetett a lefolyt esztendőre, annak gyászos eseményére, Szunyogh alispán halálára. Majd pár szóval rajzolja azt az általános örömet, melyet a tisztikar körében Miskolczy Ferencznek alispánná történő megválasztása okozott. Végül biztosítja az alispánt, hogy mint eddig a sanyarubb anyagi viszonyok közt is igyekezett a tisztikar feladatának megfelelni, úgy ezután is, annál inkább, mivel az anyagi viszonyok kedvező megváltoztatására is kilátás van, a rájuk háruló feladatokat a legnagyobb odaadással fogják megoldani. Kéri ennek sikeréhez az alispán szeretetteljes támogatását s Isten áldását kéri az alispánra és családjára.

Lelkes éljenzés fogadta a beszédet s Miskolczy Ferencz alispán meleg, bensőségteljes szavakkal mondott köszönetet a tisztikar jókívánataiért. Beszéde végén ismét zajos éljenzés hangzott fel.

Azután a megyei tisztikar átvonult a megyei székház kistermébe a főispán üdvözlésére. Dr. Beöthy László főispánt beléptekor lelkes ovációval fogadták. Majd előlépett dr. Miskolczy Ferencz alispán és szép kerek beszédben tolmácsolta a tisztikar jókívánatait az évforduló alkalmából, megemlékezve a főispán tíz éves főispáni szolgálatáról. Kérte a Mindenhatót, hogy sok boldog újévet adjon a főispánnak és családjának, tartsa meg őt a tisztikarnak és a megyének büszkeségére, boldogulására és felvirágoztatására sokáig.

A meleg közvetlenséggel előadott beszédre, az utána felharsanó éljenriadal után a főispán hosszas, töle megszokott szép, lendületes beszéddel köszöntö meg a gyöngéd figyelmet. Megjelenésük — ugymond — minden évben egy-egy értékes szállal teszi erősebbé a köteteket, mely őt a tisztikarral összefűzi. Ő is a szeretet őszinte érzésével kíván a tisztikarnak minden jót az újév alkalmából; kéri az Istent, tartsa tőlük távol a megpróbáltatást. Majd megható szavakkal emlékezett meg Szunyogh Péter alispánról, kinek helye a baráti körben bár üresen áll most is, az alispáni széke a fájdalom mellett is örömmel konstatalható méltóan van betöltve.

Itt szépen emlékezik meg Szunyogh utódjáról, Miskolczy alispánról, majd Papp János érdeműs főjegyző nyugalomba vonulásáról szól, kit szép képzettsége, munkássága az ország törvényhozói sorába emelt. De távozását is visszamaradt — ugymond a főispán — az ő példája élő tanubizonyosságul annak, hogy a vármegye életében az előhaladásnak fokait a feddhetlen tiszta jellem, igazi szakképzettség s munkára való készség és képesség alkotják. Szolgáljon ez megnyugvásul és biztatásul a vármegye derék tisztikarának, de szolgáljon egyszersmind ösztönzésül nemes ambíciójuk, munkakedvük fokozásához, mert ezton halálhatják meg önök a vármegye közönségének az igaz érdem elismerésében és megjutalmazásában megnyilatkozó nemes felfogását. Végül kifejezte abbéli reményét, hogy ez így lesz s azért már előre is a legjobb reményben tekint az új év elé s ezen tudatban köszöni meg a tisztikarnak megjelenését.

Ezzel a küldöttség eltávozott.

*

A lat. szert. püspöki székházban Szmercsányi Pál v. b. t. t. váradai püspök óhajára elmaradtak az újévi tisztelgések, az egyházmegyei irodában azonban igen sokan tették le névjegyeiket.

A kir. tábla elnökénél is igen szük körben folytak le a tisztelgések. A törvényszéki hivatalnokok nevében Nagy Ferencz törvényszéki elnök üdvözölte Ritoók Zsigmond táblaelnököt, akinél ezenkívül még a kir. tábla kezelőszemélyzete tisztelgett.

A kir. ügyészség tisztikara dr. Nagy Géza ügyészt, majd a főügyészség személyzetével együtt Sável Kálmán főügyészt üdvözölte.

Belépési felhívás!

A »Nagyvárad Hítelbank takaré- és segélyszövetkezet« 11-ik évtársulatába.

Belépni kívánók ezen szándékukat 1904. évi január hó 1-ig a »Nagyvárad Hítelbank r. t.« üzleti helyiségében (Kossuth Lajos-utca 10. sz.) bejelenthetik. Befizetési hely ugyanott.

Minden egyes üzletrész 20 fillér — beiratási díj üzletrészenként, egy- és mindenkorra — 10 fillér.

A szövetkezet célja a tagokat a tőkegyűjtésre serkenteni és a hitelt igénybevevő tagoknak olcsó kamattal — jótállás nélkül — hitelt nyújtani.

Befizetés mindennap — egész napon át, vasár- és ünnepnapokon d. e. 9—10 óráig eszközölhető a »Nagyvárad Hítelbank r. t.« üzleti helyiségében (Kossuth Lajos-u. 10. sz.)

Nagyvárad, 1903 decz. hó 1.

Nagyvárad Hítelbank
takaré- és segélyszövetkezet
igazgatósága.

250

Névjegyek

szép kivitelben, jutányos árban készítettnek

a Szent László nyomdában,
Szilágyi Dezső-utca 3. sz.

Finom, szolid és izléses áruk rendkívül mérsékelt árban

szerezhetők be

Mezey Sándor, uri-, női-dívat, fehérnemű- és finom gyermek-ruha üzletében.
Nagyvárad, Szent László-tér, a „Sas“-szálloda épület.

Uraknak:

nyakkendő ujdonságok, fehérneműek, angol kalapok, harisnyák, keztyűk stb.

Videki rendelések pontos eszközlése.

Hölgyek részére:

bluz, jupon, pongyolák, piperezikkek.

Ugyszintén gyermekruházati cikkek nagy raktára.

414

Ösmert személyiségeknek választék küldetik.

MEGNYILLOT Nagyvárad, Bémer-tér (Magyar Király-kávéház mellett) MARADÉK ÁRUHÁZ, AZ ÁLLANDÓ hol angol női ruhaszövetek, mosó kelmék és barchetek, divatos blouzok, kötények, harisnyák, gyermek ruhák

óriási választékban, meglepő olcsó partie árban árusítatnak

A maradékok nem kereskedők ócskaságaiból, hanem a gyárak maradékaiból vásároltatnak készpénzért össze s így mindig a legújabb és legdivatosabb áruk állanak a nagyérdemű közönség rendelkezésére.

Tömeges látogatást kér tisztelettel

Freiberger Albert és Társa

Tessék az üzlethelyiségre figyelni!

551

Újévi ajándéktárgyakat gyári áron alul árusítjuk,

nemkülönben mindennemű téli alsó trikókat, sárzipőket és harisnyákat. Báli legyezők

minden árban.

557

Friss és Társa korona és fillér bazárja Nagyvárad,
Olaszi, Fő-utca.

„Globus“

Élet- és járadékbiztosító társaság

a „Bécsi Bankkegyesület“

és a Müncheni

„Bajor Jelzálog- és Pénzváltó Bank“

által alapított.

A társaság vagyona 1901. év végével 4 053 987 55 korona. Ezen vagyon készpénzben, értékpapirokban, részben a társaság bécsi palotájában és egyéb saját házakban van elhelyezve.

Az intézet élet- és gyermekbiztosítási feltételei a legmesszebb menő kedvezményeket nyújtják a biztosító feleknek.

Mindenemű felvilágosítással készségesen szolgál a „Globus“ élet- és járadék-biztosító társaság vezérképviselője Nagyváradon, Uri-utca 43. fenti vezérképviselőség hajlandó oly egyénnel (kedvező feltételek mellett) összeköttetésbe lépni, kik biztosítási üzletek közvetítésére alkalmasak. 545.

toztatásokat, melyeket üzem közben és áram alatt végezni nem lehet, teljesíthesse.

Egyben felkérjük mindazokat, a kik e nappali áramot igénybevenni óhajtják, hogy bekapcsolás céljából minél nagyobb számmal jelentkezzenek, mert a villamos mű azon helyzetben van, hogy az ily fogyasztóknak az áramot kivételes áron adhatja.

Nagyvárad város villamos müve.

Belányi Imre.

igazgató.

A Richter-féle
LINIMENTUM CAPS. COMP.
Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziszert, a mely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölési alkalmaztatik köszvénynél, csúznál és meghűlésnél.

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony“ védjeggyel és a „Richter“ czögjegyzéssel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. áron a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár: Török József, gyógyszerésznél Budapest.

Richter F. Ad. és társa,
** csász. és kir. udvari szállítók. **
Rudolstadt.

Hirdetmény.

Tudomására hozzuk a t. fogyasztó közönségnek, hogy a mai naptól kezdve a villamos áram éjjel-nappal folytatólagosan, ünnepnapokat is belevéve, rendelkezésre áll. Vasárnapokon a villamos telep üzeme reggel 8 órától délutáni 2 óráig szünetelni fog, hogy a villamos mű azon munkálatokat, javításokat és tiszt-

Legújabb képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

A mennyiben raktáramat legújabb

párisi divat szerint alakítottam át,

mostani raktáramat

mélyen leszállított áron

árusítom el.

548

Rosenzweig Róza

párisi mellfűző müterme

Nagyvárad, Olaszi, Fő-utca. Weiszlovits-ház.

Új francia modellek megérkeztek.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.

SZENT LÁSZLÓ KÖNYVNYOMDA

Nagyvárad, Apáczá-utca 3. szám.

Művek

folyóiratok, hírlapok,
vonalzatok,
gazdasági nyomtatványok,
egyházi, községi
és egyéb
hivatalos nyomtatványok,
körlevelek,
levélborítékok.

Elvállal és készít:

izléses kivitelben
mindennemű

nyomdai munkákat

jutányos áron mellett.

Vidéki rendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Levélfejek,

számlák, falragaszok,
báli meghívók,
tánczrendek, étlapok,
napárak,
palaczkfeliratok,
névjegyek,
gyászlapok
stb. a nyomdai szakba
vágó nyomtatványok
készítése.

A lat. és gör. szert. kath. egyházmegyei nyomtatványok

raktára.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.

Meghívás.

A »Polgári Takaré- és Segélyszövetkezet« 1904. évi január 10-én, d. e. fél 12 órakor, saját helyiségében (Kossuth Lajos-utca 4. sz.) tartja

évi rendes közgyűlését,

melyre a t. üzletrészesek tisztelettel meghívotnak.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése s ennek kapcsán az 1903. évi zárszámadások tárgyalása s az igazgatóság és a felügyelő bizottság fölmentvénye fölötti határozathozatal.

2. A felszámoló 1901—1903. évi, 6-ik évtársulat üzletrészei után eső nyereség-osztalék megállapítása.

3. A felszámoló 1901—1903. évi, 6-ik évtársulat betétei és nyereség-osztalék kifizetési idejének meghatározása.

4. 5 igazgatósági tag választása.

5. 5 rendes és 2 pót-felügyelő bizottsági tag választása.

6. Esetleges indítványok.*

Nagyvárad, 1903. december 30.

Az igazgatóság.

* Az alapszabályok 27. §-a c) pontja szerint csak oly indítványok tárgyalhatók, melyek 3 nappal a közgyűlést megelőzőleg nyújthatnak be.

A

Polgári Takaré- és Segélyszövetkezet 1903. évi zárszámadása.

TARTOZIK

MÉRLEG-SZÁMLA.

KÖVETEL

VAGYON:	Korona		TEHER:	Korona		Korona	
	fill.	fill.		fill.	fill.		
Pénzüzettről elhelyezett betét	401881	79	6-ik évtársulat törzsvagyon				
M. kir. postatakarékpénztár	373	47	évről 204429.37				
Kölcsönök	239769	80	6-ik > heti befizetése folyó				
Tagok kamat- és illetékhátránya	6949	67	évben 81057.50	285486	87		
Felszerelvények	120	—	7-ik > törzsvagyon mult				
			évről 104514.92				
			7-ik > heti befizetése folyó				
			évben 91323.—	195837	92	628448	39
			8-ik > heti befizetése folyó évben	147123	60		
			Nyereség: 20646 kor. 34 fill.				
			6-ik évtársulat nyereség-részesedése	10778	12		
			7-ik > > >	6607	72		
			8-ik > > >	3236	71		
			Nyereség átvitel 1904. évre	23	79	20646	34
	649094	73				649094	73

NYERESÉG- és VESZTESÉG-SZÁMLA

VESZTESÉG:	Korona		NYERESÉG:	Korona	
	fill.	fill.		fill.	fill.
Üzleti költségek és tiszteletdíjak	8394	05	Nyereség áthozat 1902 évről	9	66
Tiszta nyereség	20646	34	Kamat betétek után	14617	13
			Kölcsön kamat, mulasztási és egyéb illeték	12882	—
			Felvételi díj	1531	60
	29040	39		29040	39

A felszámoló 1901—1903. évi 6-ik évtársulat vagyon-mérlege.

VAGYON:	Korona		TEHER:	Korona		Korona	
	fill.	fill.		fill.	fill.		
Kölcsönök	143492	40	1901—1903. évi heti betétek			274713	—
Tagok kamat és illeték hátránya	6949	67	1901—1903. évi nyereség-részesedés	21551.99			
Készpénz	145822	92	ebből 8641 üzletrész után á 2.48	21429	68		
			Maradvány-egyenleg	122	31	21551	99
	296264	99				296264	99

Nagyvárad, 1903. december hó 31.

Sarkadi Tihamér
elnök

Aczél Zsigmond
ügyvezető-igazgató

Fleischhacker Hugó
pénztárnok

Balog Vilmos
főkönyveztető

Waldmann Ödön
könyveztető

Megvizsgálta és helyesnek találta a felügyelő bizottság:

Blum Géza

Brüder Jenő

Sziládky Ernő
elnök

Czillér Imre

Kováts Kálmán

Nyomatott a Szent László-nyomdában Nagyváradon.